

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Спеціальна освіта (Логопедія)

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Сумського державного педагогічного університету

імені А.С. Макаренка

протокол № 10 від «27» 04 2020 року

Ректор _____ Ю.О. Лянной

Суми 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Спеціальна освіта (Логопедія)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітньо-професійна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри логопедії

Протокол № 8 від «4» лютого 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Кравченко А. І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«4» лютого 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту фізичної культури

Протокол № 4 від «20» лютого 2020 р.

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту фізичної культури _____ (Мороз Л.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Перший проректор Сумського державного педагогічного

університету імені А.С.Макаренка _____ (Пшенична Л.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Начальник центру забезпечення якості освіти _____ (Ячменик М.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма Спеціальна освіта. Логопедія. Спеціальна психологія підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена та внесена кафедрою логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Розробники:

1. **Кравченко Анатолій Іванович** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

2. **Мороз Людмила Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

3. **Зелінська-Любченко Катерина Олександрівна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

4. **Феденко Олена Олексіївна** – головний спеціаліст управління освіти і науки Сумської міської ради;

5. **Адамова Анна Андріївна** – студентка 937 групи.

Рецензенти:

1. **Коваленко Станіслав Олександрович** – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри анатомії, фізіології та фізичної реабілітації Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького;

2. **Удод Анатолій Васильович** – директор КЗ Лебединська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат Сумської обласної ради.

3. Шевич Христина Володимирівна - директор Сумського дошкільного навчального закладу (Центр розвитку дитини) № 18 «Зірниця» Сумської міської ради.

Профіль освітньо-професійної програми
Спеціальна освіта (Логопедія)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка Навчально-науковий інститут фізичної культури Кафедра логопедії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр. Бакалавр спеціальної освіти. Вчитель-дефектолог. Вихователь спеціальних та інклюзивних груп дошкільних і шкільних загальноосвітніх навчальних закладів. Асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням. Асистент вчителя-логопеда.
Офіційна назва освітньої програми	Спеціальна освіта. Логопедія. Спеціальна психологія Першого рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одинарний. На базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. На базі ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст») можуть бути перезараховані не більш ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми.
Наявність акредитації	відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта; ОР молодший бакалавр, ОКР молодший спеціаліст.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	З 1 вересня 2020 року до введення в дію стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2020-rik
2 – Мета освітньої програми	
Формування професійних компетентностей майбутніх вчителів-дефектологів, вихователів спеціальних та інклюзивних груп дошкільних і шкільних загальноосвітніх навчальних закладів, асистентів вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням, асистентів вчителя-логопеда для здійснення ефективної професійної діяльності, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, та самоосвіти протягом життя.	
3 - Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 016 Спеціальна освіта Загальна кількість кредитів підготовки фахівців становить 240 кредитів ЄКТС. Блок обов'язкових навчальних дисциплін становить 154,5 кредитів ЄКТС (64%), з них дисципліни циклу загальної підготовки становлять 25 кредити ЄКТС (10%), циклу професійної підготовки – 129,5 кредитів ЄКТС (54%). Блок вибірових навчальних дисциплін становить 60 кредитів ЄКТС (25%). Навчальна та виробнича практики – 24 кредити ЄКТС (10%), підсумкова атестація – 1,5 кредити ЄКТС (1%).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, має академічну та прикладну орієнтацію. ОПП зорієнтована: - на оволодіння фундаментальними знаннями про порушення психофізичного розвитку (зокрема мовленнєвого), особливості їх прояву, діагностики і корекції, основні положення педагогіки та психології, проблеми навчально-виховної, логопедичної, корекційно-розвивальної допомоги особам з порушеннями розвитку в освітніх, соціально-реабілітаційних закладах та інклюзивно-ресурсних центрах, традиційні та інноваційні підходи до їх вирішення; – на набуття навичок планування, організації та реалізації навчально-виховного, логопедичного, корекційно-розвивального процесу в різних типах закладів та на формування здатності на високому професійному рівні застосовувати набуті загальнонаукові й професійні знання та генерувати нові ідеї. Програма ураховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних знань із їх практичним застосуванням через проходження навчальної та виробничої практики.
Основний фокус освітньої програми	Ступенева освітньо-професійна програма є комбінацією загальної академічної освіти, а також спеціальної підготовки, що фокусується на більш глибокому розумінні спеціальності 016 Спеціальна освіта. Освітньо-професійна програма дозволяє опанувати сучасні технології навчання, опанувати методи, прийоми і засоби, у тому числі корекційними, визначити специфіку надання корекційної допомоги особам із порушеннями психофізичного розвитку у дошкільних, шкільних, інклюзивних та соціально-реабілітаційних закладах. <i>Ключові слова:</i> спеціальна освіта, логопедія, інклюзивна освіта, особи з порушенням психофізичного розвитку, особи з порушенням мовлення, особи з особливими освітніми потребами, корекційно-логопедичний процес, навчально-виховний процес, корекційно-розвивальний процес, супровід осіб із порушенням психофізичного розвитку (зокрема мовленнєвого).
Особливості програми	Освітня програма є унікальною у Сумському регіоні в частині підготовки фахівців у галузі спеціальної освіти, зокрема логопедії. Освітньо-професійна програма враховує загальнодержавні та регіональні потреби у фахівцях зі спеціальної освіти. Програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності вищої освіти (зокрема спеціальної освіти), традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу у ЗВО, враховує:

	студентоцентризований, особистісноцентризований, компетентісний підходи в освіті. Обов'язковими для всіх студентів є практики: навчальна та виробнича за профілем майбутньої професії у спеціальних та загальноосвітніх закладах дошкільної освіти, в закладах загальної середньої освіти, в спеціальних загальноосвітніх закладах, медичних закладах, соціально-реабілітаційних закладах та інклюзивно-ресурсних центрах.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Особа, яка здобула ступінь бакалавра за освітньо-професійною програмою Спеціальна освіта (Логопедія), може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), а саме: – вчитель-дефектолог (код КП 2340, код ЗКППТР 25160); – вихователь дошкільного навчального закладу (код КП 2332); – асистент вчителя, асистент вчителя-логопеда, асистент вчителя-дефектолога, асистент вихователя дошкільного навчального закладу (код КП 3330, 3340).
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах особистісно орієнтованого навчання, на основі компетентісного, системного, інтегративного підходів. Форми навчання: аудиторні (лекційні, практичні, семінарські, лабораторні), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, написання та захист курсових робіт, навчальна та виробнича практика, науково-дослідна робота), самостійна робота. Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (тренінги, презентації), практичні методи навчання (лабораторні, практичні, дослідні роботи).
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання. Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньо-професійної програми: поточний контроль (опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань), підсумковий контроль (заліки, екзамени заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, звіти з практики), підсумкова атестація (комплексний кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін, захист кваліфікаційної роботи).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні

компетентність	проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній навчально-виховній, навчально-реабілітаційній), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Світоглядна компетентність. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності. ЗК-2. Морально-етична компетентність. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи), (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній діяльності). ЗК-3. Функціонально-поведінкова компетентність в спеціальній освіті. Здатність до виконання власних професійно-функціональних обов'язків; уміння дотримуватись норм загальнолюдського і професійного етикету; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність під час освітньої та професійної діяльності; досвід відповідального і сумлінного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків). ЗК-4. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції фахівця-дефектолога, вихователя дітей із порушеннями психофізичного розвитку, асистента вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей. Знання найвидатніших культурних здобутків України; уміння застосовувати культурологічні знання на практиці; естетичний досвід. ЗК-5. Міжособистісна взаємодія. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, дітьми без та з порушеннями психофізичного розвитку та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення корекційно-педагогічних і навчально-реабілітаційних ситуацій і конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і

взятих зобов'язань.

ЗК-6. Адаптивна. Здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають корекційне навчання, розвиток і виховання та навчальну реабілітацію дітей дошкільного, шкільного віку і підлітків, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

ЗК-7. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє ефективності корекційно-реабілітаційного процесу, розвитку й саморозвитку особи з порушеннями психофізичного розвитку, творчому підході до корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу в спеціальних і загальноосвітніх закладах, навчально-реабілітаційних центрах. Здатність оцінювати результати корекційно-педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності корекційного процесу в закладах Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я і Міністерства соціальної політики; здатність до корекційно-педагогічної і навчально-реабілітаційної рефлексії.

ЗК-8. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема осіб із порушеннями психофізичного розвитку; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України, (знання конституційних прав і обов'язків; уміння налагоджувати міжособистісні відносини; досвід соціальної взаємодії у процесі навчальної і професійної діяльності).

ЗК-9. Комунікативна компетентність. Здатність спілкуватися державною мовою та володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології в спеціальності.

ЗК-10. Дослідницько-практикологічна компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі корекційно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної та навчально-реабілітаційної діяльності.

ЗК-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної

	діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язберезувальної діяльності в корекційно-освітньому, навчально-реабілітаційному середовищі та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя дітей з особливими освітніми потребами. ЗК-12. Інформаційно-комунікаційна (відповідно нозології). Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій, невербальних засобів комунікації з урахуванням психофізичного порушення дитини задля розв'язання абілітаційних, корекційних, реабілітаційних і комунікативно-мовленнєвих задач у професійній діяльності фахівця-дефектолога, вихователя, асистента вчителя й у повсякденному житті. ЗК-13. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей дошкільного і шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку; чинним нормативним забезпеченням спеціальної освіти тощо. ЗК-14. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема корекційно-педагогічної (за всіма нозологіями), з різних джерел та формулювання логічних висновків.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-1. Теоретико-методологічна. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності. ФК-2. Спеціально-методична. Здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань; вміння відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби реабілітації і корекційного навчання та виховання; досвід організації корекційно-педагогічного і навчально-реабілітаційного процесів; формування системи дидактико-методичних знань і умінь; здатність удосконалювати власну професійну діяльність. Здатність здійснювати освітньо-корекційний процес з урахуванням психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб осіб з порушеннями розвитку (мовлення, слуху, зору, інтелекту, опорно-рухового апарату тощо) в спеціальних та інклюзивних дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах; реабілітаційних установах тощо. ФК-3. Комунікативно-педагогічна. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-корекційну і навчально-реабілітаційну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

ФК-4. Проектувальна. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності відповідно до порушень психофізичного розвитку та з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей особи; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК-5. Організаційна. Здатність до застосування знань основних правил організації навчального, корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

ФК-6. Психологічна компетентність. Здатність до застосування сучасних знань про особливості розвитку дитини як суб'єктів навчального, корекційно-освітнього і навчально-реабілітаційного процесів на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку і дизонтогенезу. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, спеціально-психологічна, нейропсихологічна, психолінгвістична тощо.

Здатність до застосування знань про психологічні механізми навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.

ФК-7. Медико-біологічна. Здатність до застосування професійних медико-біологічних знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту корекційного, навчально-реабілітаційного процесу відповідної освітньої галузі. Здатність оцінити структуру дефекту при психофізичних порушеннях (мовлення, інтелекту, функцій опорно-рухових та сенсорних систем); потенційні можливості розвитку різних сторін особистості кожної з категорії дітей з такими вадами; здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з мовленнєвими, сенсорним, інтелектуальними порушеннями.

Складниками медико-біологічної компетентності є анатоמו-фізіологічна, генетична, неврологічна, клінічна, психопатологічна тощо.

ФК-8. Корекційно-зорієнтована компетентність. Здатність виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання вад психофізичного розвитку дітей з психофізичними порушеннями у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності. Володіння засобами та методами корекції пізнавальних психічних процесів, мовлення, сенсорних порушень, порушень опорно-рухових функцій, емоційно-вольової сфери в процесі виховання дітей.

	Здатність корекційно спрямовувати діяльність дитячого колективу, в якому є дитина/діти з психофізичними порушеннями. Здатність організовувати інклюзивний дитячий колектив, створювати в ньому умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції. Здатність здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю в різних типах закладів підпорядкованих МОН, МООЗ, Мін. праці та соціальної політики.
7 – Програмні результати навчання	
Знання	ПРЗ 1. Знати сучасні теоретичні основи предметної спеціалізації, здатний застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності. ПРЗ 2. Володіти знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій; ПРЗ 3. Знати сучасні методи діагностики психічного і фізичного розвитку дитини дошкільного і шкільного віку. ПРЗ 4. Володіти знаннями сучасної методики і освітніх технологій для забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями. ПРЗ 5. Бути здатним систематично підвищувати свою професійну компетентність.
Уміння	ПРУ 1. Планувати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів. ПРУ 2. Застосовувати в освітньому процесі сучасних корекційно-педагогічних технологій. ПРУ 3. Бути здатним до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ПРУ 4. Вміти організовувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку. ПРУ 5. Вміти вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними навчальну, корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходів. ПРУ 6. Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, планувати та проводити з ними корекційно-розвивальну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу. ПРУ 7. Сприяти соціальній адаптації дітей з порушеннями психофізичного розвитку; готувати їх до суспільної та виробничої діяльності. ПРУ 8. Вміти організовувати колектив дітей з порушеннями

	психофізичного розвитку та інтегрованого колективу. ПРУ 9. Бути здатним здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу. ПРУ 10. Використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів. ПРУ 11. Застосовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку відповідно до нозології, спеціальну апаратуру, комп'ютерні програми та ін. ПРУ 12. Застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність; ПРУ 13. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху. ПРУ 14. Забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у корекційному навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.
Комунікація	ПРК 1. Співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями). ПРК 2. Дотримуватись у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва. ПРК 3. Володіти культурою спілкування, його формами, способами, вербальними і невербальними засобами
Автономія і відповідальність	ПРА 1. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів. ПРА 2. Створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Логопедія), мають відповідну кваліфікацію, науковий ступень, вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності. Усі викладачі кафедри логопедії СумДПУ імені А.С. Макаренка проходять підвищення кваліфікації кожні п'ять років. Керівник проектної групи ОП та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам і дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за освітньо-професійною програмою Спеціальна освіта (Логопедія). Приміщення для проведення освітнього процесу відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, дидактичним та естетичним вимогам. Наявність матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими

	місцями з необмеженим доступом до Інтернет-мережі, мультимедійним обладнанням, лабораторіями, устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану. Наявність логопедичного центру, логопедичної та психологічної лабораторії для практичної і науково-дослідної діяльності у галузі спеціальної та інклюзивної освіти. Наявність обладнання, приладів та інструментів, дидактичного матеріалу, наочності для забезпечення практичної, самостійної та науково-дослідної роботи. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба), що відповідає ліцензійним вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявне навчально-методичне забезпечення відповідає чинним ліцензійним вимогам і включає: - робочі програми усіх навчальних дисциплін; програми практик, програми підсумкової атестації; - дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; - методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації щодо написання курсових та кваліфікаційних робіт. Інформаційне забезпечення відповідає чинним ліцензійним вимогам: - наявна навчальна, навчально-методична та наукова література, фахові періодичні видання у бібліотеці університету (у тому числі в електронному вигляді), авторські методичні розробки у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, логопедії; - доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; - офіційний веб-сайт навчального закладу (https://sspu.edu.ua); - доступ до матеріалів електронного репозитарію університету; - впровадження дистанційної освіти на платформі Moodle.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Право на академічну мобільність реалізується: - на основі двосторонніх договорів між Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка та вищими навчальними закладами й науковими установами України; - із власної ініціативи здобувача вищої освіти, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка та зарубіжними навчальними закладами. Право на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване: - на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод; - з власної ініціативи здобувача вищої освіти, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

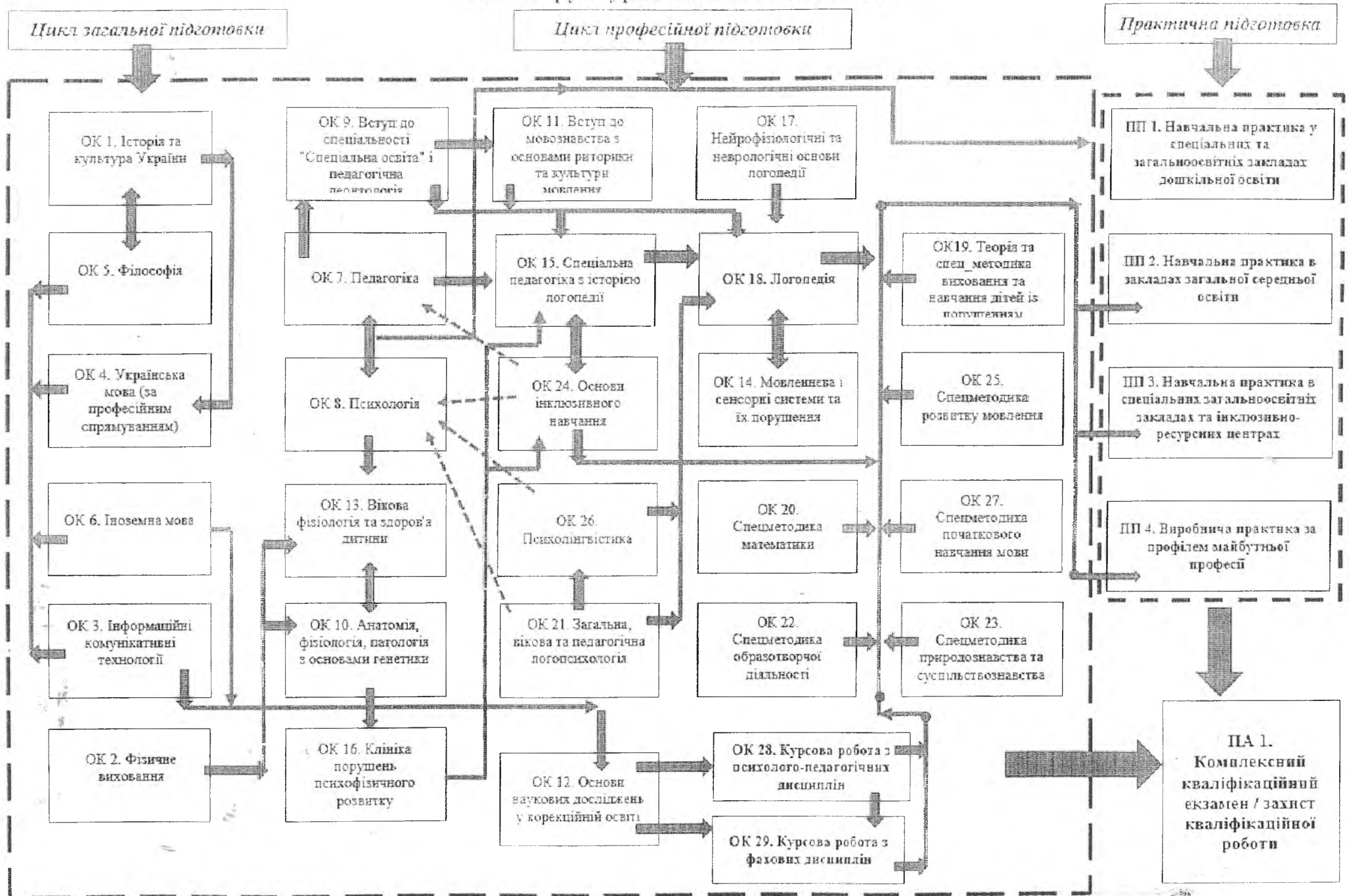
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумков. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язковий компонент			
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>			
ОК 1.	Історія та культура України	4	екзамен
ОК 2.	Фізичне виховання	4	залік
ОК 3.	Інформаційні комунікативні технології	3	залік
ОК4.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
ОК 5.	Філософія	3	залік
ОК 6.	Іноземна мова	7	залік
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу загальної підготовки:</i>		<i>25 кредитів (750 годин)</i>	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>			
ОК 7.	Педагогіка	8	екзамен
ОК 8.	Психологія	6	екзамен
ОК 9.	Вступ до спеціальності "Спеціальна освіта" і педагогічна деонтологія	4	залік
ОК 10.	Анатомія, фізіологія, патологія з основами генетики	5	екзамен
ОК 11.	Вступ до мовознавства з основами риторики та культури мовлення спеціального педагога	5	екзамен
ОК 12.	Основи наукових досліджень у корекційній освіті	3	залік
ОК 13.	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	залік
ОК 14.	Мовленнєва і сенсорні системи та їх порушення	5	залік
ОК 15.	Спеціальна педагогіка з історією логопедії	6	екзамен
ОК 16.	Клініка порушень психофізичного розвитку	5	екзамен
ОК 17.	Нейрофізіологічні та неврологічні основи логопедії	4	залік
ОК 18.	Логопедія	30	екзамен
ОК 19.	Теорія та спеціальна методика виховання та навчання дітей із порушенням психофізичного розвитку	5	екзамен
ОК 20.	Спецметодика математики	5	екзамен
ОК 21.	Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія	5	екзамен
ОК 22.	Спецметодика образотворчої діяльності	4	залік
ОК 23.	Спецметодика природознавства та суспільствознавства	4,5	екзамен
ОК 24.	Основи інклюзивного навчання	3	залік
ОК 25.	Спецметодика розвитку мовлення	4	екзамен
ОК 26.	Психолінгвістика	4	екзамен
ОК 27.	Спецметодика початкового навчання мови	5	екзамен
ОК 28.	Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін	3	залік
ОК 29.	Курсова робота з фахових дисциплін	3	залік
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу професійної підготовки:</i>		<i>129,5 кредитів (3885 год.)</i>	
<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</i>		<i>154,5 кредитів (4635 год.)</i>	
2. Вибірковий компонент			
Вибір із загального переліку		60	залік
<i>Загальний обсяг вибіркового компонент</i>		<i>60 кредитів (1800 год.)</i>	

3. Практична підготовка			
ПП 1.	Навчальна практика у спеціальних та загальноосвітніх закладах дошкільної освіти	3	залік
ПП 2.	Навчальна практика в закладах загальної середньої освіти	4,5	залік
ПП 3.	Навчальна практика в спеціальних загальноосвітніх закладах та інклюзивно-ресурсних центрах	4,5	залік
ПП 4.	Виробнича практика за профілем майбутньої професії	12	екзамен
<i>Усього</i>		<i>24 кредити (720 годин)</i>	
4. Підсумкова атестація			
ПА 1.	Комплексний кваліфікаційний екзамен або захист кваліфікаційної роботи	1,5	екзамен
<i>Усього</i>		<i>1,5 кредити (45 годин)</i>	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ		240 кредитів (7200 год.)	

2.1. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Логопедія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з фахових дисциплін або захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційний екзамен має передбачати перевірку визначених освітньою програмою результатів навчання.

Кваліфікаційна робота повинна містити розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі спеціальної освіти, що передбачає застосування теорій та методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі мають бути дотримані норми академічної доброчесності.

Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр спеціальної освіти. Вчитель-дефектолог. Асистент вчителя-логопеда. Вихователь спеціальних та інклюзивних груп дошкільних і шкільних загальноосвітніх навчальних закладів. Асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ЗК 14	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8
ОК 1	+	+	+		+				+					+	+								
ОК 2	+											+		+	+	+							+
ОК 3	+	+							+	+	+		+	+	+			+					
ОК 4	+	+	+	+				+	+		+			+	+	+							
ОК 5	+		+	+		+			+	+	+			+	+			+					
ОК 6	+	+								+	+			+	+			+					
ОК 7	+	+		+		+	+	+			+				+	+	+				+		
ОК 8	+	+	+	+	+	+	+		+						+	+	+		+	+			
ОК 9	+	+									+	+					+		+		+	+	+
ОК 10	+	+				+						+		+	+		+		+		+	+	+
ОК 11	+	+	+								+	+		+	+		+		+		+	+	+
ОК 12	+		+	+			+				+			+	+	+	+	+					
ОК 13	+	+	+	+		+				+	+	+		+		+	+	+		+			
ОК 14	+	+	+	+								+		+	+		+		+			+	+
ОК 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 16	+	+									+	+	+	+	+		+		+		+	+	+
ОК 17	+	+	+	+								+		+	+		+		+		+	+	+
ОК 18	+							+				+					+		+		+	+	
ОК 19	+			+		+	+	+	+		+			+		+	+			+			+
ОК 20	+			+		+	+	+		+				+		+	+			+			+
ОК 21	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 22	+	+	+	+			+			+	+		+	+	+		+			+		+	+
ОК 23	+	+	+	+	+					+			+	+	+	+	+	+		+			+
ОК 24	+	+								+	+		+		+			+					
ОК 25	+		+	+				+		+				+		+	+	+	+	+	+		+
ОК 26	+	+			+	+	+	+		+	+			+			+	+	+	+	+	+	
ОК 27	+		+	+			+	+		+	+			+		+		+	+	+	+		+
ОК 28	+	+	+	+	+	+	+	+			+			+	+		+	+	+	+	+		
ОК 29	+	+		+			+	+			+			+	+	+	+				+		
ПП 1	+	+	+	+		+										+		+		+	+		
ПП 2	+	+	+	+		+	+	+			+					+	+	+	+	+	+	+	+
ПП 3	+	+	+	+		+						+				+		+		+	+		

III 4	+	+	+	+		+	+	+			+	+				+	+	+	+	+	+	+	+
IIA 1	+	+		+								+			+	+	+	+	+	+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ПРЗ 1	ПРЗ 2	ПРЗ 3	ПРЗ 4	ПРЗ 5	ПРУ 1	ПРУ 2	ПРУ 3	ПРУ 4	ПРУ 5	ПРУ 6	ПРУ 7	ПРУ 8	ПРУ 9	ПРУ 10	ПРУ 11	ПРУ 12	ПРУ 13	ПРУ 14	ПРК 1	ПРК 2	ПРК 3	ПРА 1	ПРА 2	
ОК 1	+				+			+							+						+	+	+		
ОК 2			+	+	+		+								+				+						
ОК 3				+	+										+	+						+			+
ОК 4	+		+	+	+			+														+		+	+
ОК 5					+			+							+				+		+	+	+		
ОК 6				+	+			+				+			+				+		+	+	+		
ОК 7	+	+	+		+			+	+			+			+				+		+	+		+	+
ОК 8		+		+	+	+	+			+	+		+	+				+	+		+			+	+
ОК 9	+	+	+		+			+	+	+	+								+	+				+	
ОК 10	+	+	+		+				+		+								+	+	+	+	+	+	
ОК 11	+		+		+		+		+	+	+								+		+				
ОК 12				+	+	+			+			+	+		+			+	+		+			+	
ОК 13	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+	+		+	+	+		+
ОК 14	+		+		+				+	+	+								+	+				+	+
ОК 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ОК 16	+				+				+	+	+				+					+					
ОК 17	+		+		+				+	+	+								+	+				+	
ОК 18	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+					+	+		+	+	+			
ОК 19	+	+		+	+	+					+		+	+	+				+		+	+	+		+
ОК 20	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+	+	+			+			+	+	+		+
ОК 21	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+
ОК 22	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+			+		+	+			
ОК 23	+	+		+	+	+		+	+		+		+		+						+	+		+	
ОК 24	+	+			+		+					+			+	+							+		+
ОК 25	+	+	+	+	+	+	+				+	+				+	+				+	+	+	+	
ОК 26	+		+		+			+	+												+	+	+	+	
ОК 27	+			+	+	+	+				+		+	+	+			+	+	+		+	+	+	
ОК 28	+	+	+		+			+	+								+	+			+	+	+	+	
ОК 29	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+		+			+	
ПП 1			+	+	+	+	+								+				+		+	+			
ПП 2	+	+			+	+	+			+	+		+	+					+		+	+	+		

ПП 3				+	+			+				+			+			+	+	+	+	+	+	
ПП 4	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПА 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+